

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH240045
NAZWA
OBSZARU Lemańskie Jodły

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH240045	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Lemańskie Jodły

1.4. Data opracowania 2009-03	1.5. Data aktualizacji 2025-05
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2012-12
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2013-12
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2018-05
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MŚ z dn. 13 marca 2018 r. w spr. soo Lemańskie Jodły (PLH240045)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
19.1339

Szerokość geograficzna
50.9805

2.2. Powierzchnia [ha]:

151.3

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL22	Śląskie
------	---------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
91P0			147.74		M	B	C	B	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N19	68.17

N10	0.42
N17	31.25
N12	0.17
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Ostoja Lemańskie Jodły to wyróżniający się starodrzew jodłowy. W drzewostanie dominuje jodła zwyczajna, a w niektórych miejscach sosna zwyczajna. W domieszce występuje grab zwyczajny oraz brzoza brodawkowata. Znaczny jest udział drzewostanu w wieku ponad 90 lat (53,19 ha; 36,2%), występuje także starodrzew w wieku 115-120 lat.

W obszarze występuje siedlisko 91P0 Jodłowy bór świętokrzyski w podtypie 91P0-1 Wyżynny jodłowy bór mieszany. Siedlisko jest typowo wykształcone – drzewostan jest wielowarstwowy z dominacją jodły w wieku ok. 90 lat, podszyt tworzą głównie odnowienia jodłowe i grabowe, a w runie i warstwie mszystej licznie występują gatunki typowe dla borów jodłowych.

Siedlisko występuje na rozległej wyrównanej powierzchni, od zachodu ograniczonej głęboko wciętą doliną Kocinki. Drzewostan jest wielowarstwowy, dominuje w nim jodła w wieku około 90 lat. Inne gatunki drzew (przede wszystkim grab) w niewielkiej domieszce. Podszyt złożony przede wszystkim z odnowienia jodły i graba, lokalnie pojawia się leszczyna. Na części obszaru w podszycie duży udział sztucznych odnowień buka. W runie i warstwie mszystej licznie występują gatunki typowe dla borów jodłowych.

Charakterystyczna kombinacja florystyczna na wszystkich stanowiskach typowa, właściwa dla siedliska 91P0 (FV).

Warstwa A: jodła pospolita *Abies alba* 60-70%, grab zwyczajny *Carpinus betulus* 1-5%, buk zwyczajny *Fagus sylvatica* <1%, sosna pospolita *Pinus sylvestris* <1-5%, topola osika *Populus tremula* <1%, brzoza brodawkowata *Betula pendula* <1%.

Warstwa B: jodła pospolita *Abies alba* 15-40%, grab zwyczajny *Carpinus betulus* 5-10%, leszczyna *Corylus avellana* <1%, buk zwyczajny *Fagus sylvatica* 20%, jarząb pospolity *Sorbus aucuparia* <1%.

Warstwa C: jodła pospolita *Abies alba* <5-10%, grab zwyczajny *Carpinus betulus* 0-5%, szczawik zajęczy *Oxalis acetosella* 5%, jeżyna gruczołowata *Rubus hirtus* <5%, borówka czernica *Vaccinium myrtillus* <1%, konwalijka dwulistna *Maianthemum bifolium* <1%, turzycza palczasta *Carex digitata* 0-1%, przytulia wiosenna *Cruciata glabra* <1%, siódmaczek leśny *Trientalis europaea* <1%, sałatnik leśny *Mycelis muralis* <1%, fiołek leśny *Viola reichenbachiana* <1%, kosmatka owłosiona *Luzula pilosa* <1%, nerecznica krótkoostna *Dryopteris carthusiana* <1%, nerecznica samcza *D. filix-mas* 0-<1%, nerecznica szerokolistna *D. dilatata* 0-<1%, zachyłka trójkątna *Gymnocarpium dryopteris* <1%, wietlica samcza *Athyrium filix-femina* <1%.

Warstwa D: dzióbekowiec Zetterstedta *Eurhynchium angustirete* 30-40%, płaskomerzyk pokrewny *Plagiomnium affine* <5-10%, złotowłos strojny *Polytrichastrum formosum* <10%, tujowiec tamaryszkowaty *Thuidium tamariscinum* <5%, złotowłos strojny *Polytrichastrum formosum* <1-<5%, rokitnik pospolity *Pleurozium schreberi* <1%, tujowiec tamaryszkowaty *Thuidium tamariscinum* 0-10%, żurawiec falisty *Atrichum undulatum* <1%. [Kulpiński 2020]

Ostoja obejmuje drzewostany zlokalizowane w uroczysku Zasmole, w gminie Mykanów. Wykształciły się one na glebach brunatnych. Położone są one na prawym brzegu rzeki Kocinki w oddziałach 43b, 43c, 43d, 44, 45, 46c, 65b, 66, 67a i 68a Nadleśnictwa Kłobuck.

4.2. Jakość i znaczenie

Przedmiotami ochrony obszaru jest siedlisko przyrodnicze: 91P0 Jodłowy bór świętokrzyski

Dominujący w obszarze podtyp siedliska: 91P0-1 Wyżynny jodłowy bór mieszany

Oceny stanu siedliska w granicach obszaru Natura 2000

Powierzchnia względna: C (2 % ≥ p > 0 %)

Powierzchnia siedliska to 147,74 ha, co stanowi 0,80 % z raportowanej dla Polski powierzchni siedliska 91P0, wynoszącej 185 km² (całość w regionie kontynentalnym).

Reprezentatywność: B – dobra

Drzewostan w przewadze jodłowy (gatunek typowy dla siedliska), jednak z istotną domieszką grabu – wskazuje to na nieco żyźniejsze siedlisko niż typowe dla siedliska, w tym potencjalnie na jego częściowo antropogeniczne pochodzenie (wykazuje nawiązania do ubogich grądów). Podszyt dobrze wykształcony, złożony przede wszystkim z podrostu jodły z domieszką grabu i leszczyny, co również nieco odbiega od typowego dla siedliska. Runo o niezbyt dużym pokryciu, z największym udziałem z paproci i gatunków

acydofilnych, np. szczawik zajęczy *Oxalis acetosella*. Lokalnie liczne jeżyny *Rubus hirtus* i maliny *Rubus idaeus*, wskazujące na dość żyzne siedlisko. Dobrze rozwinięta warstwa mszysta, typowa dla siedliska.

Stan zachowania: B (dobry), w tym:

Stopień zachowania struktury: II (dobrze zachowana).

Drzewostany płatów siedliska o zróżnicowanej strukturze wiekowej, jednak z dominacją drzew w wieku 90-100 lat. Drzewa powyżej 100 lat stanowią do 10% drzewostanu. Płaty siedliska cechują się zbyt niską ilością martwego drewna, szczególnie wielkowymiarowego. W runie obecne są gatunki inwazyjne – niecierpek drobnokwiatowy *Impatiens parviflora* i siewki dębu czerwonego *Quercus rubra*. Dość liczne są ekspansywne jeżyna gruczołowata *Rubus hirtus* i malina *Rubus idaeus*. Obecne są odnowienia sztuczne buka zwyczajnego *Fagus sylvatica*, jednak jest to gatunek naturalnie stanowiący domieszkę w płatach siedliska.

Stopień zachowania funkcji: II – dobre perspektywy.

Wraz ze wzrostem wieku drzewostanu zwiększać się będzie udział starodrzewu, a równocześnie będzie następować akumulacja martwego drewna. Jodła ma ponadto stosunkowo dobre perspektywy w odniesieniu do zmian klimatu. W przypadku utrzymania zwarcia drzewostanu mało prawdopodobna jest ekspansja gatunków inwazyjnych i zwiększenie pokrycia gatunków ekspansywnych. Przebieg wspomnianych procesów może być jednak utrudniony przez planowaną obecnie formę gospodarki leśnej. Zachowane drzewostany dużej mierze dalekie są osiągnięcia wieku rębego (130 lat), jednak w ramach obecnego PUL planowane jest pozyskanie części drzew w ramach rębni IVd (dla siedliska, podobnie jak dla innych typów drzewostanów jodłowych, optymalnym typem jest rębnia V – przerębowa). Ogranicza to możliwości poprawy ocen wieku drzewostanu, a pośrednio również ilości martwego drewna (o ile nie będzie ono pozostawiane podczas prac rębnych). W obrębie gniazd możliwa będzie ekspansja gatunków inwazyjnych i ekspansywnych. Efektem będzie lokalne pogorszenie stanu siedliska, przy równoczesnej jego poprawie w obszarach nieobjętych pracami. Niewskazane jest również wprowadzanie buka na dużych powierzchniach – powinien on stanowić domieszkę.

Możliwości odtworzenia: II (odtworzenie możliwe przy średnim nakładzie środków).

W przypadku odpowiedniej realizacji gospodarki leśnej możliwa jest znaczna poprawa stanu siedliska.

Wymaga to przede wszystkim modyfikacji typu rębni na rębnię V oraz pozostawiania martwego drewna podczas trzebieży i rębni. Konieczne jest ponadto pozostawianie drzew zamierających, które staną się w przyszłości źródłem martwego drewna. Modyfikacje te możliwe są do wprowadzenia przy zachowaniu produkcyjnej funkcji drzewostanów, jednak mogą wymagać ograniczenia jej intensywności, a przez to zmniejszenia pozyskania drewna.

Zgodnie z zasadami oceniania, w przypadku oceny II stopnia zachowania struktury oraz stopnia zachowania funkcji, stan zachowania przyjmuje wartość B niezależnie od możliwości odtworzenia.

Ocena ogólna (ranga w obszarze): B – dobra

Siedlisko w obszarze cechuje się dobrą reprezentatywnością – w drzewostanie dominuje jodła, zaznacza się jednak udział grabu i leszczyny, wskazujących na stosunkowo żyzne siedlisko (nawiązujące do gradu). Stan siedliska jest dobry, jednak niedostatecznie liczne są stare drzewa oraz brak jest odpowiedniej ilości martwego drewna. Parametry te będą poprawiać się z czasem, jednak wymaga to modyfikacji i ograniczenia gospodarki leśnej w płatach siedliska.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	B02		i
L	E03.01		i
Oddziaływania pozytywne			
	Działania, zarządzanie	Zanieczyszczenie (opcjonalnie)	Wewnętrzne /

Poziom	[kod]	[kod]	zewnątrzne [i o b]
M	X		i

Poziom: H = wysoki, M = sredni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ	[%]
Publiczna	Krajowa/federalna
	Kraj
	związkowy/województwo
	Lokalna/gminna
	Inna publiczna
Własność łączna lub współwłasność	
Prywatna	
Nieznana	
Suma	

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Kulpiński K., Tyc A.2020. Monitoring siedliska 91P0 Jodłowy bór świętokrzyski w obszarze Natura 2000 Lemańskie Jodły PLH240045

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach
Adres:	Polska Plac Grunwaldzki 8-10 40-127 Katowice
Adres e-mail:	sekretariat@katowice.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 29 lutego 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lemańskie Jodły PLH240045 Link: https://dzienniki.slask.eu/legalact/2016/1396/ Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 16 stycznia 2024 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lemańskie Jodły PLH240045 Link: https://dzienniki.slask.eu/legalact/2024/570/
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH240045

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒

Tak

☐

Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)